

به نام خدا

زبانهای گروهی

۱۰۱

بازی برای بداهه‌پردازی

برای کودکان و بزرگسالان

سرگرمی و خلاقیت با بداهه‌پردازی و حرکت

باب بدوزه

ترجمه: حسین فدایی‌حسین

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۹	مقدمه/اصول

بازی‌های دست‌گرمنی

۲۸	قدم زدن	۱
۲۹	چه کار می‌کنی؟	۲
۳۱	آن چیست؟	۳
۳۲	کجاست؟	۴
۳۳	مجسمه نابینا.	۵
۳۴	بشمارید.	۶
۳۵	خوشبختانه/ بدبخثانه	۷
۳۶	قصه یک کلمه‌ای	۸

بازی‌های تمرینی

۳۸	هر صحنه‌ای	۹
۳۹	ایستگاه اتوبوس	۱۰
۴۰	از سرگروه پیروی کنید	۱۱
۴۱	مفت‌سوار	۱۲
۴۲	جمله یک کلمه‌ای	۱۳
۴۳	حروف بزن یا بمیر	۱۴
۴۴	برچسب	۱۵
۴۵	آژانس تبلیغاتی	۱۶

بازی‌های احساسی

۴۸	صحنه‌های احساسی	۱۷
۴۹	حد و مرزهای احساسی	۱۸
۵۰	تکرار احساسی	۱۹
۵۱	قصه‌گویی احساسی	۲۰
۵۲	قیافه‌گرفتن	۲۱
۵۳	صحنه‌های متنی	۲۲

بازی‌های بدنی

۵۶	ایست!	۲۳
۵۸	ایست! اجرای معکوس	۲۴
۶۰	عروشكهای متحرک‌سازی	۲۵
۶۱	اندامهای فوق‌بشری	۲۶
۶۲	دبیای صفحه‌ای	۲۷
۶۳	بداهه‌سازی المپیک	۲۸

۶۴	ایستادن، نشستن، خم شدن	۲۹
۶۵	بدلکار	۳۰
۶۶	دستان کمکی	۳۱
بازی‌های پایه		
۶۸	نمایش مسخره حیوانات	۳۲
۶۹	لابه‌لای خطوط متن	۳۳
۷۱	جمله اول، جمله آخر	۳۴
۷۲	لحظه تحویل جایزه اسکار	۳۵
۷۳	تکه‌های کاغذ	۳۶
۷۴	اخبار داستانی	۳۷
۷۵	دادگاه	۳۸
۷۶	ستون‌های سخن‌گو	۳۹
۷۷	از سوفلور (متن‌رسان) بپرس	۴۰
بازی‌های شخصیتی		
۸۰	پلیس حیوانات	۴۱
۸۱	توصیه نادرست	۴۲
۸۲	شخصیت‌ها و هدف‌ها	۴۳
۸۳	شغل قدیم / شغل جدید	۴۴
۸۴	الآن می‌آید	۴۵
۸۵	کاپویس تست بازیگری	۴۶
بازی‌های گروهی		
۸۸	ملاقات دوتایی	۴۷
۸۹	پیشگو	۴۸
۹۰	مترجم نمایش تلویزیونی	۴۹
۹۱	همه به یک صدا حرف بزنند	۵۰
۹۲	مسابقه هجّی کردن	۵۱
۹۴	دوبله سه‌گانه	۵۲
بازی‌های آوازی		
۹۶	آواز بلوز	۵۳
۹۸	دا دو ران ران	۵۴
۹۹	اپرای زرگری	۵۵
۱۰۰	لابه‌لای متون موزیکال	۵۶
۱۰۱	شیء خواستنی	۵۷
۱۰۲	هیولای سه‌سر	۵۸
حفظ هشیاری (گوش به زنگ بودن)		
۱۰۴	گویش‌های مضحك	۵۹
۱۰۵	سبک‌های سینما و تلویزیون	۶۰

۱۰۶	مشاغل	۶۱
۱۰۷	مرکز خرید	۶۲
۱۰۸	چهار راه برای مردن	۶۳
۱۰۹	دروغ‌سنجد	۶۴
۱۱۰	شکنجهٔ موذیانه	۶۵
۱۱۱	ابر قهرمانان	۶۶
۱۱۲	سمفوونی اصطبل	۶۷
۱۱۳	تلوفیق ژانرها	۶۸

بازی‌های حدسی

۱۱۶	کارت بازی	۶۹
۱۱۷	دیر سر کار رسیدن	۷۰
۱۱۸	راز قتل	۷۱
۱۱۹	شخصیت‌های عجیب در اخبار	۷۲
۱۲۰	شخصیت‌های عجیب در مهمانی	۷۳
۱۲۱	درخواست کمک	۷۴
۱۲۲	واحد مرجوعات	۷۵
۱۲۴	دارم چه کار می‌کنم؟	۷۶

بازی‌های روایی

۱۲۶	دبیلهٔ قصهٔ عامیانه	۷۷
۱۲۷	پشت‌صحنهٔ قصهٔ عامیانه	۷۸
۱۲۹	زندگینامه A و E	۷۹
۱۳۱	جذاب کردن	۸۰
۱۳۲	نقش آفریننده	۸۱
۱۳۳	نویسندهٔ کتاب جلد کاغذی (شومیز)	۸۲
۱۳۵	نمایش اسلامیدها	۸۳
۱۳۶	بلوف‌های تاریخی	۸۴

بازی‌های ذهنی

۱۳۸	دکتر سوس	۸۵
۱۳۹	کسی سوالی ندارد؟	۸۶
۱۴۰	جملات محدود	۸۷
۱۴۱	شکسپیر خود را برانگیزید	۸۸

بازی‌های عجیب

۱۴۴	حوض چسب	۸۹
۱۴۵	سلط آب	۹۰
۱۴۶	مردگان	۹۱
۱۴۸	همزاد (دوقلوی) بدجنس	۹۲
۱۴۹	إخلال گرها	۹۳

۱۵۰ ..... ستایش ابرقهرمان ۹۴

بازی‌های صفوی

۱۵۲ ..... گروه ... ها ۹۵

۱۵۳ ..... پوشیدن یک عالمه کلاه ۹۶

۱۵۴ ..... کانون ۹۷

۱۵۵ ..... توده و سایل ۹۸

۱۵۶ ..... صحنه‌های نامرئی ۹۹

۱۵۷ ..... شعارهای بعید ۱۰۰

۱۵۸ ..... بدترین‌های دنیا ۱۰۱

بازی جایزه

۱۶۰ ..... قصه‌پردازی

۱۶۲ ..... شگردهای پیشرفته

۱۷۷ ..... اجرای نمایش

پیشگفتار

اولین آشنایی ام با «باداهه» را خوب به یاد می‌آورم. انگار همین دیروز بود، اما درواقع سال‌ها پیش اتفاق افتاد.

دانشآموز سال دوم دبیرستان بودم که در کلاس مقدماتی درام شرکت کردم. نمی‌دانستم اجرا دوست دارم یا نه، فقط چون پدرم گفته بود به آن کلاس می‌رفتیم. تازه به خانه جدید نقل مکان کرده بودیم و به‌حاطر جدا شدن از دوستانم افسرده بودم. پدرم می‌گفت که بسیاری از بچه‌های اجتماعی و خونگرم به کلاس درام می‌روند. خلاصه اینکه، سعی می‌کرد راهی بباید تا دوستانی جدید برای پرسش پیدا کند.

به این ترتیب بود که به کلاس درام رفتم. یکبار مری گفت: «می‌خواهیم کاری کنیم که باداهه نام دارد.» او هیچ مقدمه‌ای در مورد باداهه نگفت، تنها چند دانشآموز را انتخاب کرد، که من هم بین آن‌ها بودم و گفت: «تصور کنید همه شما مرغ‌هایی در خانه حیوانات گمشدند هستید.» همه بچه‌ها خیلی زود شخصیت مرغ به خود گرفتند، صدای مرغ درمی‌آوردند و مثل مرغ راه می‌رفتند.

فکری به ذهنم خطرور کرد. به‌طرف یکی از مرغ‌ها خم شدم و گفتم: «امشب می‌خواهم از اینجا فرار کنم، با من می‌آیی؟» بقیه مرغ‌ها لحظه‌ای به این مرغ کوچولو که فکری برای فرار داشت نگاه کردند و فهمیدند آن‌ها هم می‌توانند مثل من باشند. خیلی زود همه‌ما، متعدد و باهم، نقشه‌ای جالب برای فرار کشیدیم. احساس می‌کنم انرژی آن لحظه تا امروز همراه من است.

به‌زودی از کسی که می‌خواست فقط نویسنده ورزشی باشد به فردی تبدیل شدم که به‌حاطر «صحنه» زندگی می‌کرد. سعی می‌کردم در حرکتی که آغاز شده بود، پیشرفت کنم. حتی با کمک هزینه روزنامه‌نگاری به دانشگاه یوتا^۱ رفتم و دستیار مدیر اطلاعات ورزشی شدم. اما اگر این کتاب را می‌خوانید، حتماً می‌دانید که ثناور چیزی است که هرگز نمی‌توانید خود را از آن برهانید. در سال ۱۹۹۴ یک گروه کمی باداهه تشکیل دادم که اکنون به کوئیک ویتز^۲ معروف است. ما مختص‌بدها سریع و خنده‌دار و رو در رو هستیم، به مدت نه سال، به گونه‌ای خستگی ناپذیر، هر آخر هفته باداهه اجرا می‌کردیم؛ و اکنون می‌خواهم در این کتاب عشق خود را نسبت به باداهه ابراز کنم. جوهري که این سطور را می‌نگاردم ممکن است روزی محو شود، اما اگر بخشی از اشتیاق و هیجان من برای این گونه از هنر در شما اثر کند، بسیار خوشحال خواهم شد و شما نیز بسیار لذت خواهید برد.

پس در صفحات این کتاب باید انتظار یافتن چه چیزی را داشته باشید؟

در بخش اول اصول باداهه برسی می‌شود. چند قسمت اول تعریف باداهه است، اینکه از کجا آمده و چرا مهم است. سپس قسمت ویژه تدریس باداهه به بچه‌ها ارائه می‌شود. قسمت پایانی از بخش اول، که مهم‌ترین قسمت است، به‌طور اجمالی چند قانون و راهنمایی برای مبتدیان باداهه بیان می‌گردد. این قوانین بلوک‌های ساختمانی‌ای هستند که باداهه‌پردازان می‌توانند از آن‌ها استفاده کنند تا ز هیچ،

1. Utah

2. Quick Wits

صحنه‌ای بسازند. حتی اگر بداهه پرداز باسابقه‌ای هستید، توصیه می‌کنم حداقل نیم‌نگاهی به این قوانین بکنید. پس از ده سال اجرا فهمیده‌ام که همیشه چیز جدیدی برای یادگرفتن هست. بخش دوم شامل بازی‌ها می‌شود. کتاب بازی کوئیک ویتز ماکنون بالغ بر چهارصد بازی دارد که خود را روی صحنه اجرا کرده‌ایم. بنابراین انتخاب صدیک بازی از بین آن‌ها کار دشواری بود. برای بازیگران مبتدی، متوسط و پیشرفته، ترکیبی از بازی‌های مختلف انتخاب کرده‌ام. حتی چند بازی تقریباً غیرممکن هم ارائه شده تا نمایی کلی از بازی‌ها به شما داده شود.

بخش سوم برخی تکنیک‌های پیشرفتی که در کوئیک ویتز به کار می‌بریم را توضیح می‌دهد تا در هر بازی تأثیر بیشتری داشته باشیم. همچنین چگونگی انعطاف‌پذیر کردن بخشی از قوانین برای مبتدیان را بررسی می‌کنیم. همه این قوانین بدین منظور طراحی شده‌اند تا به بداهه پردازان با تجربه کمک شود. «خارج از جعبهٔ سیاه فکر کنند».

در پایان، در بخش چهارم، به برخی عناصرِ خلق موفق یک نمایش بداهه نگاهی می‌اندازیم. در این فصل یاد می‌گیرید چگونه یک گروه را جمع کنید، تمرین‌ها را انجام دهید و یا هم نمایشی اجرا کنید. همچنین درباره نقش اساسی بازیگران بحث خواهیم کرد.

امیدوارم از این سفر لذت ببرید. سفرِ من، مرا از پسری دبیرستانی به یک کهنه‌کار با سابقهٔ بیست و سه سال اجرا روی صحنه رسانده است. طی تمام این سال‌ها هرگز بیشتر از سه ماه بدون درگیری با گونه‌ای از نمایش نبوده‌ام. از زمانی که بر روی صحنه رفته‌ام این شانس را داشته‌ام که با همسرم آشنا شوم، برخی از وفادارترین دوستانم را پیدا کنم و حتی اجره‌ای بی‌باشد باشم. من در فیلم‌هایی بازی کردم، به مدت دو سال مجری یک برنامهٔ کودک از تلویزیون بودم، دوازده سال در رادیو کار کردم، تئاترهایی دارم و بیشتر از آنچه که قابل تصور باشد لذت برده‌ام.

باب بِدوره